

LEEUWENDEEL

Wijkkrant van Wijkvereniging Leeuwendal | Uitgave: Voorjaar 2020

Reizigers in de wijk 🦁 Leeuwenkoor jubileert 🦁 Vrijwilliger in de wijk
Stolpersteine in Leeuwendal 🦁 Boek Just Stam 🦁 Koningsdag
High Tea 🦁 Hond in de wijk 🦁 Column

In dit nummer:

Beste wijkgenoten	3
Uit de redactie	3
Agenda / Contactpersonen in de wijk	5
Stiefgoed helpt samengestelde gezinnen	6
Reizigers in de wijk	10
Leeuwenkoor jubileert in Leeuwendaalkerk	12
Zing mee met Rossini's Petite messe solennelle!	13
Stolpersteine (struikelstenen) in Leeuwendaal	17
Vrijwilliger in de wijk: Wim van der Linden	18
Boek Just Stam: Wat doe je in oorlogstijd?	19
Korteland Auto's: een begrip in Leeuwendaal	20
Koningsdag 2020: we maken er samen weer een feest van!	24
Word jij onze nieuwe eindredacteur?	25
Verslag van een enthousiaste bezoeker aan de high tea (november 2019) ..	26
Hond in de wijk	27
Column: Koolmeesbericht	31

Colofon

Leeuwendeel is het communicatiemiddel van de wijkvereniging Leeuwendaal

Bestuur Wijkvereniging Leeuwendaal:

Wilgert Opraus, voorzitter, tel. 06 10 97 16 34
Toon Buddingh, penningmeester, tel. 06 51 33 26 38
Paul Koeslag, algemeen lid/communicatie
Karin Brogtrop, secretaris
Anja Verlaan, lid

Contactgegevens:

Internet: www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl
E-mail: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl
Facebook: www.facebook.com/wijkverenigingleeuwendaal
Twitter: @leeuwendaal

Penningmeester:

Toon Buddingh
E-mail: penningmeester@wijkvereniging-leeuwendaal.nl

Redactie Wijkkrant:

Redactie: Barbara Schilperoort, Erika Priebee,
Nora Groot, Yvonne Muilwijk
Eindredactie: Marissa Koopmans
E-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com

Vormgeving, realisatie en drukwerk:

Phytalis
Geestbrugkade 35, 2281 CX Rijswijk
(070) 320 61 57
Internet: www.phytalis.nl
E-mail: info@phytalis.nl

Versijning, Oplage & Verspreiding:

Frequentie: 4 keer per jaar
Oplage: 1.200 stuks
Verspreiding: alle adressen in wijk Leeuwendaal
(Rijswijk ZH) en direct betrokkenen

Beste wijkgenoten,

De lente komt er weer aan. Ik word dit jaar extra blij bij het zien van de voorjaarsbloemen. Dat komt door een initiatief van iemand in Cromvliet. Vorig jaar richtte ze haar tuin opnieuw in. Ze wilde haar oude bloembollen niet weggooien en gaf ze weg via social media. Ik heb ze opgehaald en geplant rond de bomen in onze straat. Bij het schrijven van dit stukje bloeiden er al sneeuwkllokjes. Als u dit leest, zijn daar waarschijnlijk krokussen bijgekomen. Dat is toch leuk? Hoe zo'n initiatief de boel kan opfleuren? Ik word er in ieder geval blij van.

In de lente stroomt de speeltuin aan de Mauritslaan altijd weer vol met kinderen, ouders en grootouders. Wist u dat we deze speeltuin met zijn allen netjes houden? Iedereen

wordt ingeroosterd om één of twee keer per jaar te vegen. Zo wordt er in het seizoen iedere week geveegd en geniet iedereen van een mooie nette speeltuin. Maakt u gebruik van de speeltuin en bent u nog niet aangemeld? Doe dit dan svp via veegrooster.mauritslaan@gmail.com. Afmelden kan ook, anders wordt er op u gerekend.

Laat de lente maar komen. We maken er samen weer iets moois van.

Wilgert Opraus - Voorzitter Wijkvereniging Leeuwendaal

Uit de redactie

Wat een operatie om zo'n krantje in elkaar te zetten! Achter de schermen wordt er hard aan gewerkt door verschillende mensen. Redactieleden Barbara, Yvonne en Nora en daarnaast de vaste schrijvers Erika en anderen die graag een verhaal voor hun rekening nemen. De adverteerders die ik achter de broek aan zit om hun pagina op tijd aan te leveren. Toon die de financiën regelt. Opmaker Hans die er weer chocola van moet maken. Robert die zorgt dat het daadwerkelijk op papier komt te staan. En tot slot Jan die het rondbrengen organiseert met een ploeg bezorgers.

Zie jij het zitten om die kar te trekken? Vooral doen! Want het is best een kluit maar ook ontzettend leuk. Bekijk snel de vacature op pagina 25. Heb je interesse? Neem dan contact met me op via: wijkkrantleeuwendeel@gmail.com

Marissa Koopmans - Eindredacteur Leeuwendeel (ad interim)

Mi Ati

Hendrika Johannes

Praktijk voor reflexzonetherapie, acupunctuur, westerse kruidengeneeskunde en zhineng qigong.

Ondersteuning in welzijn vanuit aandacht, afstemming en verbondenheid

Verzamelgebouw "De Compagnie"
Geestbrugkade 35, 2281CX, Rijswijk
www.miatl.nl 06-27481080 lid LVNT

Chez Michelle

pure, natural & personal skincare

U bent bij mij welkom voor natuurzuivere huidverzorging & behandelingen waarbij aandacht, kwaliteit en een persoonlijke benadering voorop staan.

- **Behandelingen en producten van Dr. Hauschka Cosmetics**
- **Ook voor advies en aanschaf producten**
- **Scholieren en studenten 10% korting**

Frederiklaan 35
2281 XM Rijswijk

T 06 – 25053569
E info@chez-michelle.nl

W www.chez-michelle.nl
F [ChezMichelleSkincare](https://www.facebook.com/ChezMichelleSkincare)

Elke eerste woensdag van de maand vanaf 10:30 uur: koffie drinken voor senioren in Amicitia. Dus 1 april (geen grap!), 6 mei, 3 juni, 1 juli.

Elke dinsdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur: koffie drinken in de Leeuwendaalkerk.

Maandag 30 maart: Welzijn Rijswijk organiseert samen met WOUW (Wijzer Ouder Worden) een bijeenkomst over het levenstestament. Tijd: van 14.00 tot 16.00 uur (zaal open 13.30 uur) in Wijkgebouw de Ottoburg, Esdoornstraat 3A. Aanmelden: 070-7579200 of seniorenadviseur@welzijn-rijswijk.nl. Toegang is gratis.

Maart/April: Verkeersactie. Leeuwendaal is een woonerf en heeft daarom de zeer lage maximum snelheid: 'stapvoets'. Veel mensen weten dit nog niet of vergeten zich eraan te houden. De laatste jaren hebben we daar aandacht voor gevraagd, door met kinderen en een lasergun snelheden op te meten van passerende auto's. Dit jaar willen we op andere wijze aandacht vragen voor het onderwerp. Suggesties zijn welkom via info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl

Woensdag 8 april: Paasbrunch. Een gezellige en lekkere paasbrunch. Alle Leeuwendalers, jong en oud zijn van harte welkom van 12:00 tot 14:00 uur in de Compagnie, Geestbrugkade 32. Toegang is gratis.

Zaterdag 2 mei: 'Het groene verhaal van Leeuwendaal', wijkwandeling i.s.m. de Historische Vereniging Rijswijk, Natuurlijk Delfland, KNNV Den Haag, Leeuwendaal Duurzaam en Groen.

Zondag 3 mei: Lezing van wijkgenoot Just Stam over het boek dat hij schreef over zijn opa in oorlogstijd (zie pag. 19), vanaf 20.00 uur, in de Leeuwendaalkerk. Toegang gratis.

Woensdag 10 juni: Buitenspeeldag. Een leuke buitenspeelmiddag voor kinderen. De organisatie is altijd op zoek naar mede-organisatoren of mensen die kunnen helpen met opbouwen, begeleiden, etc. Wil je je opgeven, stuur dan een mail naar: buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com

CONTACTPERSONEN IN DE WIJK

Leeuwenkoor:	Annelies Stumpel, astumpel@planet.nl
Kunst ter plekke:	Frans Werther, kunstterplekke@gmail.com
Oranjecomité:	info@ocleeuwendaal.nl
Straatspeeldag:	buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com
Leeuwendaal Duurzaam en Groen:	info@barbaraschilperoortteksten.nl
Veegrooster speeltuin Mauritslaan:	Veegrooster.mauritslaan@gmail.com
BVG De Compagnie:	info@bvgdecompagnie.nl

Mist u nog iets? Laat het ons weten!

Stiefgoed helpt samengestelde gezinnen

'Als ik zelf kinderen krijg, zorg ik dat mijn partner en ik 'hoe dan ook' bij elkaar blijven'. Een scheiding doe ik ze echt niet aan.' Daarvan was Jordie – zelf kind van gescheiden ouders - overtuigd. Totdat haar partner liet weten dat hij hun relatie niet meer zag zitten. Hun dochter was pas 3 maanden oud.

Deze dochter is inmiddels 10 jaar. Zes jaar geleden ontmoette Jordie haar huidige vriend. 'Hevig verliefd begonnen we een relatie, gingen samenwonen. Hij en zijn twee kinderen. Mijn dochter en ik. Samen wilden we zoveel mogelijk lijken op een 'gewoon' gezin. We waren verliefd dus wat kon er misgaan...'

Turbulent begin

Het begin van hun relatie verliep een stuk turbulenter dan verwacht. Jordie: 'Er zijn momenten geweest dat ik weg wilde. De kinderen hadden het onderling best leuk, maar wat gebeurde er toch als de kinderen van mijn partner binnen kwamen? De hele dynamiek veranderde, ik wist niet wat mijn rol hierin was. En dan was er ook nog de invloed van de ex-partner.' Ze wilde het allemaal zo graag goed doen maar verloor de controle over wat er binnen het gezin gebeurde. 'We konden eindeloos praten, maar het hielp niet om de spanningen te verminderen.'

Hulp gezocht

Omdat ze niet wéér wilde scheiden, zocht ze hulp. Tot haar grote opluchting merkte ze dat haar gevoelens helemaal zo gek niet waren. 'Ik leerde over mijn plek binnen ons samengestelde gezin. Kreeg zicht op wat mij zo raakte. En waarom. Patronen werden helder, we leerden steeds beter deze om te buigen. We konden weer beter ver-

binding maken, met elkaar en met alle kinderen. In 2017 werd onze dochter geboren en verhuisden we naar Leeuwendaal. Naar een huis 'waarvan je wel eens droomt, maar niet verwacht dat die droom ooit werkelijkheid wordt.'

Stiefgoed

Van haar wens om niet te scheiden maakte ze haar beroep. Met verschillende diploma's op zak ging ze op zoek naar een werklocatie. Nu huist ze al twee jaar in de Compagnie met haar bedrijf Stiefgoed Den Haag, onderdeel van de landelijke organisatie Stiefgoed. Als stiefcoach en relatietherapeut coacht zij ouder en stiefouder vanuit de overtuiging dat, ook als het ingewikkeld wordt, rust en harmonie binnen hun bereik ligt en (opnieuw) scheiden niet de enige uitweg is. De cijfers liegen er niet om. Het aantal echtscheidingen stijgt. Een kind van gescheiden ouders heeft binnen 5 jaar een

stiefouder. Zo stijgt ook het aantal samengestelde gezinnen. Binnen vijf jaar besluiten 2 van de 3 samengestelde gezinnen om weer uit elkaar te gaan.

Samen blijven

'Koppels melden zich bij mij omdat hun relatie onder spanning staat. Ze voelen zich alleen, zijn moe van het strijden, hebben last van de ex-partner, zien er tegenop dat de kinderen van de ander weer komen, de kinderen lijden onder de huidige situatie... En als je dit dan met je partner bespreekt

dan begrijpt hij of zij je vaak niet. Wat ik doe is patronen in het onbewuste zichtbaar maken, zodat mensen begrijpen wat gebeurt, daar woorden aan geven. Ik leer ze naar de gewenste situatie toe te bewegen. Om een stevig fundament neer te zetten. Zodat liefde gaat stromen.'

Meer weten?

Kijk op www.stiefgoed.nl of mail jordie@stiefgoed.nl

Yvonne Muilwijk

Quooker® DEMODAG

Quooker CUBE: DE KRAAN DIE ALLES KAN, NU VERKRIJGBAAR BIJ DE VRIES ELEKTRO

VAKKUNDIGE INSTALLATIE EN UITLEG VAN UW NIEUWE QUOOKER BIJ U THUIS

Met de nieuwe Quooker CUBE haalt u naast warm, koud en kokend water nu ook koel bruisend en gefilterd water uit de Quooker-kraan.

Kom bij ons
langs voor de
demonstratie
en ervaar
het gemak!

ZATERDAG
QUOOKER
DEMODAG

de Vries | elektro

SINDS 1930 BEELD • GELUID • WITGOED

Emmastraat 10 - Rijswijk - www.devrieselektro.nl

Winkelcentrum
Oud Rijswijk
Authentiek winkelen staat jong en tuist!

KOOP Lokaal

Winkelcentrum Oud Rijswijk verrijkt uw buurt.

www.winkelcentrumoudrijswijk.nl - volg ons ook op

KORTELAND AUTO'S

- * in- & verkoop
- * onderhoud & reparatie
- * apk
- * schadeherstel
- * aircoservice

Korteland Auto's en Onderdelen BV
Oranjestraat 42 - 2281 GE Rijswijk - 070 3902900
www.kortelandautos.nl - info@kortelandautos.nl

'Zó'n andere manier van reizen'

Reizigers in de wijk

Wijkbewoner Jean-Pierre Schreurs heeft een aantal passies: zijn Sabine, zijn gitaar, zijn motor. En hij vindt zijn werk als docent economie aan de Hogeschool Leiden ook nog leuk. Als het even kan, combineert hij zoveel mogelijk passies tegelijk. Voor een werkbezoek aan de Baltische staten gaat hij bijvoorbeeld met de motor. Afgelopen zomer trokken ze met zijn tweeën door Zuid-Afrika. Op de motor, gitaar achterop.

Het begon allemaal met 'The long way down, an African adventure', het boek (en de gelijknamige televisieserie) van Ewan McGregor en Charley Boorman over hun route van het uiterste noorden van Schotland naar het uiterste zuiden van Kaapstad. Die zo andere manier van reizen inspireerde tot het zelf ondernemen van 'fly-drive-camp'-tochten door Marokko, IJsland, Bolivia en Zuid-Afrika.

Zonder benzine

Zulke reizen vergen de nodige voorbereidingen. 'Je moet werken aan je competenties, een EHBO-cursus voor motorrijders volgen,

zelf reparaties kunnen uitvoeren. Flexibel zijn. Kunnen improviseren. Verder neem ik altijd van alles mee: drie goede eigen sloten, eigen spiegels - zogeheten crash mirrors, voorzieningen om je accu op te laden, gedroogd voedsel als noodrantsoen. Extra benzine.' En dan nog kwamen ze in Zuid-Afrika zonder te zitten. Simpelweg omdat ze een afgelegen pomp over het hoofd zagen. Tja, en dan moet je wel 15 kilometer omrijden om je jerrycan te vullen. Tijdens hun drie weken durende tocht legden ze in totaal 4500 kilometer af. Temperatuurden varieerden van 9 tot 32 graden. En 's nachts was het érg koud.

Offroad

Hun avonturen bezorgden volgers op Facebook soms de rillingen. Zoals die keer dat ze vanwege een reparatie te laat vertrokken en op de plaats van bestemming geen onderdak konden vinden. Het was al donker. Een beveiligingsbeambte zag hen zoeken en bood hulp. Via haar baas belandden ze alsnog in een B&B. Of die keer dat Jean-Pierre de routeplanner op onverharde wegen had ingesteld. Per ongeluk – al wilde Sabine dat eerst niet geloven. ‘Maar het was wel een 150 kilometer lange tocht over de schitterendste tracks, over een bergpas in de mist, over rode modder, langs de diepe afgronden van Cedar Mountains. Om weer op verharde wegen te komen moesten we dwars door een

enorme plas water rijden, zo breed al een rivier. Diezelfde dag reed Sabine met een vaart van 80 kilometer over een potholes, een (natuurlijk ontstaan) gat in de weg. Niet gezien, maar het ging goed! Ook de storm op route 62 hebben ze overleefd. ‘Al zag ik Sabine in een hoek van 45 graden voor me uitrijden. Op een recht stuk weg...’

Kinderliedjes

‘Nee, ik ben nooit bang’ antwoordt Jean-Pierre desgevraagd. Sabine denkt daar anders over. ‘Maar we zijn met zijn tweeën, dat scheidt.’ Bovendien heeft ze een remedie ontwikkeld: het hardop zingen van kinderliedjes. Zo passeert ze de gevaarlijkste wegen, de diepste afgronden. Maar die ene keer staat hen wel bij. Toen Sabine ergens aan het eind van de dag een biertje ging halen. En iemand vroeg wat ze hier in ‘s hemelsnaam deden. De afgelopen maanden waren 68 witte boeren doodgemarteld... ‘Na schemer, dus na 5 uur ‘s middags, namen we taxi’s, bleven binnen beveiligde gebieden. Net als de lokale bevolking.’ Het mooiste van deze manier van reizen? ‘Dat je in direct contact komt met de lokale bevolking, op plekken waar je anders nooit zou komen...’

Barbara Schilperoot

Leeuwenkoor jubileert

Het Leeuwenkoor bestaat alweer 10 jaar. Alle reden dus voor een jubileumconcert! Vele bezoekers luisterden in de zaal van de Leeuwendaalkerk naar een gevarieerd programma met muziek uit de 16e tot en met de 20e eeuw. Het koor telt 17 leden en staat vanaf het begin onder de enthousiaste en deskundige leiding van David van Lith.

Repertoire

Het repertoire bestaat voornamelijk uit klassieke muziek en traditionals. Maar het Leeuwenkoor zingt af en toe ook wat lichtere songs. Tijdens het Jubileumconcert klonken onder andere 'Bonjour mon coeur' op muziek van Orlando di Lassa (tekst van Pierre de Ronsard (1524-1585)) en 'Nkosi sikelel'i Afrika' van Enoch Sontonga (ca. 1873-1905). Pianist Jurriaan van der Zee speelde als intermezzo 'La cathédrale engloutie' van Claude Debussy. Jurriaan begeleidt zo nu en dan de koorrepetities en valt geregeld in als dirigent. Na afloop trakteerden koorleden het publiek op eigengemaakte lekkernijen.

Welkom

Nieuwe leden zijn altijd welkom. Het koor oefent op dinsdagavond van 19.45 uur tot 22.00 uur in de Compagnie aan de Geestbrugkade. Het is mogelijk om geheel vrijblijvend zo'n wekelijkse repetitie mee te maken. Contactpersonen zijn Annelies Stumpel (070-3994465) en Saskia Brand (070-3952025). Op de site van het koor www.leeuwenkoor.nl staat meer informatie te lezen over onder andere het repertoire en de conservatoriumgeschoole dirigent.

Yvonne Mulwijk

Concertkoor Rijswijk zoekt sopranen, tenoren, baritons, en bassen:

Zing mee met Rossini's petite messe solennelle!

Veel Leeuwardalers bezoeken de jaarlijkse uitvoeringen van Concertkoor Rijswijk. Verschillende wijkgenoten zingen er ook in mee. Op vrijdag 13 november staat Rossini's Petite Messe Solennelle op het programma. En daarvoor is het koor nog op zoek naar hoge vrouwenstemmen én mannenstemmen! Zin om mee te doen?

Rossini had al dertig jaar niet meer gecomponeerd en was al ruim 70 toen hij zijn Petite Messe Solennelle componeerde. Zelf noemde hij het zijn 'oude-dags-zonde'. De componist twijfelde er openlijk aan of zijn 'kleine mis' wel een echt religieus muziekstuk was geworden. Omdat hij tot die tijd voornamelijk opera's had geschreven. Hij droeg zijn mis op aan een Franse graaf en gravin. Het werk is in hun Parijse salon in 1864 voor de eerste keer uitgevoerd.

85 minuten

Die eerste karakteristieke noten – in A, verdeeld over verschillende octaven - van piano en harmonium ... Wie die eenmaal hoort, herkent de inzet van dit Kyrie uit duizen-

den. De Petite Messe Solennelle duurt in totaal zo'n 85 minuten (niet zo klein dus) en is oorspronkelijk geschreven voor 12 zangers in vier stemsoorten, begeleid door twee piano's en een harmonium. De mis volgt de klassieke indeling van een mis: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en Agnus Dei. De eerste reacties waren wisselend. Later is het geliefd, veel uitgevoerd werk geworden.

Het CKR repeteert elke maandagavond in de Nieuwe Kerk aan de Steenvoordelaan en organiseert geregeld koortrainingen, stemtrainingen en workshops. Lees meer op www.concertkoorrijswijk.nl

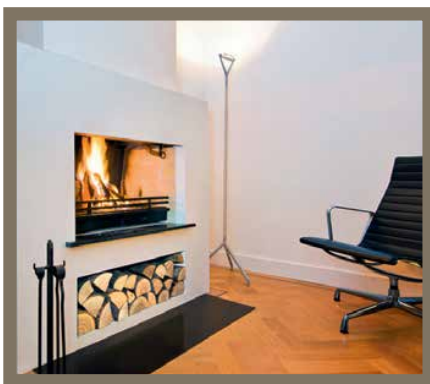
Zin om mee te doen? Bel dan 06-11775639 of mail voorzitter@concertkoorrijswijk.nl

Programma 2020

4 mei: dodenherdenking, Oude Kerk

19 april: Muziek in de Bonifatius i.s.m. Tollens Ensemble

13 november: Petite Messe Solennelle, Bonifatiuskerk

ROB

HOUWELING.NL

TRADITIONELE
OPENHAARDENBOUW

— SINDS 1973 —

Mail uw vraag/afspraak robhouweling.nl of bel 070-3904086
Showroom: Pasteurstraat 159-163 Den Haag
Geopend vrijdag koopavond 19-21 uur en zaterdag 10-16 uur
wauw070.nl voor vakwerk in de bouw

Bij Werker Notariaat zijn wij gespecialiseerd in familie- en erfrecht.

U kunt bij ons terecht voor:

- ▶ levenstestamenten
- ▶ testamenten
- ▶ huwelijks- of partnerschapsvoorwaarden
- ▶ samenlevingsovereenkomsten
- ▶ schenkingen
- ▶ verklaringen van erfrecht en/of executele
- ▶ advies en hulp bij de afwikkeling van een nalatenschap

Ook zijn wij gespecialiseerd in ondernemingsrecht gericht op het MKB.

Daarnaast kunt u voor onroerend goed transacties, zoals de overdracht van een woning of het vestigen van een hypotheek, bij ons terecht.

Meer informatie over onze dienstverlening, ons kantoor en team vindt u op onze website www.werkernotariaat.nl.

Voor vragen zijn wij telefonisch bereikbaar op 070 219 78 78.

WERKER
NOTARIAAT

Maanweg 174
2516 AB Den Haag

070 219 78 78
info@werkernotariaat.nl
www.werkernotariaat.nl

Stolpersteine (struikelstenen) in Leeuwendaal

Struikelstenen is een project van de Duitse kunstenaar Gunther Demnig. Het is een eerbetoon aan slachtoffers van het nationaalsocialisme: Joden, maar ook Sinti, Roma, politieke gevangenen, homoseksuelen, Jehova's getuigen en gehandicapten.

Door de uitspraak van een scholier kwam hij op de naam: Men valt niet over de Stolpersteine, je struikelt met je hoofd en je hart.

Hoe kwam Demnig op het idee?

Op 16 december 1992 plaatste Demnig voor het stadhuis van Keulen een steen met daarop een messing plaatje met de eerste regels van het bevel van Himmler tot deportatie van duizend Roma en Sinti. Een project was geboren. Inmiddels liggen er in heel Europa meer dan 75.000 stenen. Lange tijd maakte Demnig de stenen zelf. Maar door de overweldigende belangstelling wordt hij ondersteund door een bevriende kunstenaar en is zijn project in een stichting ondergebracht.

De stenen zijn van beton met een messing plaatje waarop naam, geboorte- en sterfdatum van vermoorde personen staan. De kunstenaar legt de eerste steen meestal zelf in een gemeente. Nabestaanden moeten zelf het initiatief nemen voor plaatsing soms duurt het wel een jaar voordat de steen gereed is.

Voor wie liggen struikelstenen in Leeuwendaal? Wie waren zij?

Op het adres Vondellaan 5 liggen stenen ter nagedachtenis aan Salomon (Sally) Koekoek en zijn vrouw Helena (Zus) Koekoek-Akker. Helena trouwt op 25 maart 1942 met Salomon Koekoek. De inzegening vindt plaats in 'De Sjoel', gevolgd door het burgerlijk huwelijk op het gemeentehuis. 's Avonds is

er een diner thuis, want joden mochten niet meer naar een restaurant. Het echtpaar duikt onder bij de moeder van Sally, die een pension heeft in Den Haag. Daar worden zij verraden en gedeporteerd. De moeder van Sally, Mietje Koekoek-Bachrach, wordt evenals Zus, op 3 september 1943 vergast in Auschwitz. Sally verblijft nog 7 maanden in Auschwitz en komt om op 31 maart 1944. Bij Prins Hendriklaan 9 liggen 3 stenen voor David Akker en Frida Akker-Meijer en hun dochtertje Dineke.

Het echtpaar Koekoek

David Joseph (Do) Akker trouwt in 1939 'met de handschoen' met Frida Meijer, een Duitse slagersdochter uit een dorp in Nedersaksen. Zo kon zij Duitsland ontvluchten. Zij verblijven enige maanden aan de Vondellaan 5.

Do en zijn inmiddels zwangere vrouw Frida verhuizen naar de Prins Hendriklaan 9. In 1941 krijgen zij een dochtertje: Diena Hilde. Het meisje is veel te vroeg geboren en blijkt gehandicapt te zijn.

Het gezin wordt bij een van de eerste razzia's in Rijswijk in 1942 opgepakt. Via Westerbork worden zij naar Auschwitz gedeporteerd en direct bij aankomst op 5 november 1942 omgebracht. Do sterft op 31 maart 1943 ergens in Midden-Europa.

Tot slot vinden we stenen bij Mauritslaan 15 voor Gabriel Waisvisz en Lientje Waisvisz-v. Engers. Over hen is weinig bekend. Zij zijn in 1943 gedeporteerd en op 4 april 1943 vermoord in Sobibor.

Ter nagedachtenis aan deze bewoners van Leeuwardaal plaatste Gunther Demnig op 22 februari 2015 de struikelstenen.

Nora Groot

Met dank aan de Historische vereniging Rijswijk

Wim van der Linden

Een vast gezicht voor veel kinderen én hun ouders in de wijk; Wim. Wonend aan de Frederiklaan, pal naast het speeltuintje. Met engelengeduld werden voetballen uit de tuin gevist en oneindig veel pleisters geplakt. De gezelligheid van de kinderen, daar genoten Wim en Petra beiden van. Wim op de voorgrond en Petra als zijn stille kracht.

Sommige kinderen wisten de weg naar de stroopwafels te vinden, er werd vol bewondering naar de motoren gekeken en als er gesleuteld of geklust werd, werd er nieuwsgierig mee gekeken.

Petra veel sterkte toe met dit enorme verlies.

Marieke van Oppen

Jarenlang heeft Wim zijn toeloze inzet en energie voor de Buitenspeeldag in onze wijk gegeven. Zijn huis werd het episch centrum; in de voortuin de bar en op de oprit de werkplaats voor de timmer- en schilderworkshops. Overal kwamen spullen vandaan, elektra aangesloten en zelfs een waterinstallatie werd gefabriceerd om de bar van stromend water te voorzien. 's Ochtends vroeg werd de vlag al feestelijk gehesen en de geluidsinstallatie getest. En gedurende de middag liep Wim als een trotse pauw door alle festiviteiten heen. En ook bij de Leeuwendaalrun werd de start en finish praktisch in de voortuin van Wim en Petra gedaan.

Helaas is Wim is 2 januari jongstleden plotseling overleden, wij zullen zijn vriendelijkheid en enthousiasme missen en wensen

Wat doe je in oorlogstijd?

In januari van dit jaar heeft Just Stam uit de Wilhelminalaan een boek uitgebracht met het levensverhaal van zijn opa. Het boek, met de titel 'Ook voor jouw kinderen', laat zien hoe zijn opa, Willem den Boer, van verzetsstrijder en Engelandvaarder tot verschoppeling werd.

Oranjewacht

'Mijn opa,' vertelt Just, 'heeft als reserve-majoor tijdens de meidagen 1940 op moedige en inventieve wijze geprobeerd de bruggen tussen Dordrecht en Zwijndrecht te heroveren. Na de capitulatie werd hij commandant van de Oranjewacht, een van de eerste verzetsorganisaties. Namens de Oranjewacht en drie andere verzetsgroepen stak hij in juni 1941 over naar Engeland. Daar zocht hij bij de regering in ballingschap steun voor zijn ideaal om Nederland door de Nederlanders zelf te laten bevrijden, maar werd hij steeds meer op een zijspoor gezet.'

Engelandvaart

Just heeft voor het schrijven van zijn boek gebruik gemaakt van vele bronnen, onder meer het dagboek dat zijn opa heeft bijgehouden, 800 handgeschreven vellen dik. Ook van een bron die hij op de boekenmarkt van de Rotary in Oud-Rijswijk vond. 'Ik stuitte daar op een boekje van een andere Engelandvaarder waarin ik las dat mijn opa aanvankelijk in een Duits militair vliegtuig, dat men op Schiphol wilde kapen, naar Engeland zou meevlie-

gen. Dat plan ging helaas niet door. Uiteindelijk stak hij samen met zes anderen in een gammal bootje van nog geen vijf meter vanaf de Hondsbossche zeevering de Noordzee over.'

Hoornbrug

In het dagboek van zijn opa kwam Just nog een opmerkelijk detail over Rijswijk tegen. 'Hij schreef daarin dat op dinsdag 5 september 1944, Dolle Dinsdag, toen de Duitsers massaal leken te vluchten, de mensen bij de Hoornbrug in Rijswijk al met bloemen klaar stonden om de geallieerden welkom te heten.'

Just zal op zondag 3 mei, vanaf 20.00 uur, in de Leeuwendaalkerk een lezing geven waarin hij aan de hand van het verhaal van zijn opa bij dilemma's zal stilstaan waarvoor je in oorlogstijd kunt komen te staan. Iedereen is welkom, de toegang is gratis.

**Yvonne
Mulwijk**

Korteland Auto's: een begrip in Leeuwendaal

De historie van Korteland Auto's begint in 1937. In 1999 neemt Willem Bok, de huidige eigenaar, de garage over van Dick Korteland, zoon van de oprichter. Willem runt de garage met zijn zoon Jesse en 6 personeelsleden. Hij kent veel mensen en veel auto's in de buurt. Korteland Auto's heeft vestigingen aan de Oranjelaan en de Cromvlietkade; daarnaast is er een show room op de Geestbrugweg. In 2017 vierde garage Korteland het 80-jarig jubileum.

Willem is een echte ondernemer. Geboeid luister ik naar zijn verhaal. Hij vertelt dat hij stage liep bij een garage in de buurt. Als 21-jarige krijgt hij dan de kans om de garage over te nemen. Een paar jaar later komt Korteland Auto's op zijn pad. Het klikt met de toenmalige eigenaar Dick Korteland en in korte tijd is de overname rond. Willem en Dick hebben nog regelmatig contact. Zo leert Willem nog steeds over de geschiedenis van het bedrijf.

Na de overname houden ze de naam Korteland aan. De zaken gaan goed. In 2004 breidt Willem de zaak uit met een showroom op de Geestbrugkade. Op een dag loopt daar een keurige meneer binnen die op zoek is naar een heel specifiek model Mercedes. De dealer waar hij normaal kwam, was hier al een jaar naar op zoek. Hij gelooft niet dat Willem de auto voor hem gaat vinden. Willem gaat de uitdaging aan en nog voordat de meneer thuis is, heeft Willem de auto in Duitsland gevonden. Zo heeft hij meer verhalen. 'Het is een sport om voor klanten op zoek te gaan naar

een bepaalde auto. Het is leuk om een blijde klant te zien als je net die ene auto vindt'. Als de auto uit het buitenland komt, regelt Korteland al het papierwerk en zorgen zij dat de auto netjes wordt afgeleverd.

Zoon Jesse runt de werkplaats. Willem: 'in de auto business gaat het om vertrouwen, klanten ervaren Jesse als heel betrouwbaar'. 'Natuurlijk', zegt Willem, 'gaat er wel eens iets mis'. 'Wij vinden het belangrijk dat je goed communiceert met een klant'. Ons motto is 'zeggen wat je doet en doen wat je zegt'. 'Als je over dingen praat, is er altijd een oplossing', aldus Willem. Willem vindt het leuk om met Jesse samen te werken. Ze overleggen alles. Dit gaat altijd door, ook buiten het werk om.

We praten over de toekomst van het elektrisch rijden. Garage Korteland heeft een partnership met Bosch. Zij leveren veel apparatuur. Bij Bosch doen ze veel opleidingen om bij te blijven op hun vakgebied. Korteland verkoopt en doet het onderhoud voor alle merken. Het leuke van een buurtgarage vindt Willem dat hij veel klanten al jaren kent. Hij denkt mee met de klant en bouwt met veel mensen een band op. Zoon

Jesse kent zelfs de kentekens van veel verkochte auto's uit zijn hoofd. Veel klanten vertrouwen blind op de kennis en ervaring van Willem en kopen bijna ongezien een auto als Willem die aanbeveelt.

Ondernemer zijn is hard werken en lange dagen maken. Gevraagd of Willem nog wel tijd heeft om te ontspannen, antwoordt hij dat hij graag met de hond het bos ingaat of muziek mixt. 'Met een computermengtafel gaat dat heel goed'. De zaak echter is altijd nummer 1!

Erika Priebee

Met plezier Engels of Duits leren?

Dat kan!

Lessen op maat, voor kinderen of volwassenen,
Individueel of in kleine groepjes,
Onder leiding van een ervaren en enthousiaste juf.

Ruth Sprecher
Regentesselaan 71, Rijswijk
070-3954705 / ruth@regent.nl

MEER DAN LUNCH & DINER WIJ ORGANISEREN OOK

BRASSERIE
idz Heerlijk
— EERLIK & DOURZAAM —

- RECEPTIES
 - HIGH TEA
 - BORRELS
 - CATERING
 - FEESTEN
 - NIEUWJAARS- EN KERSTBORREL
 - HIGH WINE
 - ZONDAG EXCLUSIEF OPEN
 - HIGH BEER
- (ANDERE DAGEN IN OVERLEG) VOOR GROEPEN V.A. 20 PERS.

OPEN: MA-ZA VANAF 10:00 uur

HERENSTRAAT 8 • 2282 BT RIJSWIJK • INFO@IDZHEERLIJK.NL
0704449578 • WWW.IDZHEERLIJK.NL • @IDZHEERLIJK FB/INSTA/TWITTER

Financieel gezond worden en/of blijven?

- financiële planning
- risicobeheer
- echtscheidingsbemiddeling
- hypotheken
- pensioenen
- verzekeringen

Ons team helpt u graag

lancyr+
Adviesgroep Rijswijk
Verzekeringen & Financieel Advies

Nijverheidsstraat 112 • 2288 BB Rijswijk • 070 390 72 35 • info@lancyrrijswijk.nl

100%
onafhankelijk
en deskundig
verzekeringsadvies
bij u om
de hoek

Hoogenraad
VERZEKERINGSADVISEURS

Haagweg 177 • 2281 AJ Rijswijk • 070 399 65 60
info@hoogenraad-verzekeringsadviseurs.nl

www.hoogenraad-verzekeringsadviseurs.nl

Koningsdag 2020: we maken er samen weer een feest van!

Maandag 27 april is het alweer zover: Koningsdag rond onze geliefde kastanjeboom.

Het programma is weer aantrekkelijk voor iedereen tussen 1 en 111: kindervrijmarkt, fanfare, proosten met oranjebitter, kinderspelen, bar, eten en muziek. Afgelopen jaar was de band een groot succes: er werd volop gedanst! Ook dit jaar zal er weer een topband op het podium staan en kunnen we met de voetjes van de vloer. Op veler verzoek keert de Strijd der Titanen terug. Dus begin vast met het formeren van je straatteam, we verwachten veel inschrijvingen!

Het gedetailleerde programma valt in april in de bus. En hou de boom in de gaten voor nieuws!

Het Oranjecomité is druk met alle voorbereidingen. Op de dag zelf, zijn zeker extra handen welkom. Dus wil je helpen als vrijwilliger (bar, kinderspelletjes, etc) of heb je een EHBO-diploma en kan je een paar uur paraat zijn, geef je op via vrijwilligers@ocleeuwen-daal.nl

De dag zelf bestaat alleen voor én door de wijk gezamenlijk. Wij kijken er al naar uit. Hopelijk zien we velen van jullie op 27 april!

Het Oranjecomité
Maarten, Steve, Annemarie, Iris,
Anne-Geer, Ingrid

Word jij onze nieuwe eindredacteur?

Leeuwendeel is de populaire wijkkrant van Leeuwendaal. We horen vaak dat het krantje, pardon, de wijk glossy, van kافت tot kافت gelezen wordt.

De redactie van Leeuwendeel is op zoek naar een

EINDREDACTEUR

Wat ga je doen?

- Vier keer per jaar vergadert de redactie, nadat de wijkkrant is uitgekomen. Op die avond kijken we de laatste editie na en maken we plannen voor de volgende wijkkrant.
- Redacteurs gaan op pad voor interviews en artikelen in en om de wijk. Jij zorgt dat alles in goede banen wordt geleid.
- Je maakt een opzet voor de komende editie.
- Je zorgt dat iedereen z'n deadline haalt.
- Je helpt waar nodig met redigeren van de teksten.
- Je stemt af met de opmaker en de bezorgcoördinator.
- Je schrijft een voorwoord.
- Aan het begin van het jaar maak je afspraken met adverteerders.

Wat is er zo leuk aan deze klus?

- Je bent creatief bezig met tekst.
- Je levert een mooi en populair eindproduct af.
- Je krijgt links en rechts complimenten als de wijkkrant weer in de bus ligt.
- Je bepaalt samen met de redactie waar aandacht aan besteed wordt in de wijk.

Wat moet je in huis hebben?

- Vier keer per jaar is er een piekmoment. Dan ben je er een paar dagdelen druk mee. Heb jij daar tijd voor?
- Je bent kritisch op tekst en op de inhoud van de wijkkrant.
- Je bent in staat om het proces aan te jagen rond de deadline, zodat de wijkkrant op tijd klaar is.
- Maar bovenal heb je een groot hart voor de wijk!

Reageren?

Heb je interesse in deze leuke en uitdagende klus? Laat het ons weten via e-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com. Of bel: 06 1885 3925 (Marissa).

Hopelijk tot snel!

Redactie Leeuwendeel: Barbara Schilperoort, Nora Groot, Yvonne Muilwijk, Erika Priebee en Marissa Koopmans

Verslag van een enthousiaste bezoeker aan de high tea (november 2019)

In de Vlietzaal van De Compagnie (Geestbrugkade 32) stond mij bij binnenkomst een feestelijk gedekte tafel met een ruime keuze van zoete en hartige lekkernijen te wachten. Dit nodigde uit om gezellig aan te schuiven.

Aan koffie, thee en sapjes was ook geen gebrek. Deze werden gastvrij ingeschonken door Paul en Arthur, die ook verantwoordelijk waren voor de feestelijk gedekte tafel. Toen ik binnenkwam zat er al een groep mensen die al eerder bij een zulke bijeenkomsten waren geweest. Het feit dat zij er weer zaten, moet toch wel aangeven dat het gezellig is. En ja, dat was het ook zeker. Ideeën voor een volgende keer

Naast de gezellige onderlinge gesprekken die er waren, zijn ook de wensen voor verdere invulling van dit samenzijn met elkaar besproken. Zo werden er ideeën geopperd om te kijken of er een grotere en jongere groep bereikt kan worden om hieraan deel te nemen. Want hoe leuk is het om jong en oud met elkaar te verbinden? En zeg nou

eerlijk; eten en drinken verbindt toch? Dat zien we in elk geval wel altijd in de zomer als we met velen vanuit de wijk rondom de kastanjeboom bijeenkomen.

Ook is er gesproken om een spreker uit te nodigen. Ideeën om over verschillende onderwerpen iets te laten vertellen en er daarna met z'n allen over na te praten, liepen uiteen van (kunst)geschiedenis, schilders, historische vereniging Rijswijk, etc. Wellicht bent u of kent u iemand die eens iets wil en kan vertellen over een onderwerp dan verzoek ik u contact op te nemen via info@wijkvereniging-leeuwardal.nl en wellicht zien en horen wij u dan tijdens één van deze gezellige bijeenkomsten.

Catarina

Hond in de wijk

Als 6-jarig jongetje ging Robert met zijn vader een vriend ophalen op de Houtrustweg om te gaan wandelen langs het strand. De boxer die meesting fascineerde Robert. Hij was weg van die hond. Zo ontstond zijn liefde voor de boxer.

Zijn eerste boxer, die 12 jaar bij het gezin bleef, heette Scotty. Ooit sprong hij de Vliet in. Hij werd door een buurtbewoner met een ladder uit het water gered want zelf kon hij niet op de kant komen.

Na Scotty was het erg stil in huis. Al gauw deed Iggy zijn intrede. Een puppy uit een kennel en natuurlijk weer een boxer. Robert is erg blij met Iggy. Zeker toen hij niet meer hoefde te werken en zijn zoon in Londen ging wonen en werken.

Een hond geeft ritme aan de dag. Zeker 3 keer per dag moet Iggy uitgelaten worden. Als Robert in gesprek gaat met andere hondenbezitters zoekt hij mensen met een rustige hond uit. Bij sommige honden wordt Iggy onrustig. Hij trekt dan enorm aan zijn riem hetgeen niet bevorderlijk is voor de

schouderblessure van zijn baasje.

Iggy is een leuke, rustige hond, vrolijk, energiek en heel toegewijd. Is enthousiast als hij andere honden ziet, gaat een beetje staan bluffen maar doet niets gek.

Het is geen hond waar je allerlei onrustige dingen mee moet doen want zijn zwakke punten zijn z'n hart en heupen. Toch kan hij lange afstanden in normaal tempo lopen. Regelmatig lopen ze naar Delft. Soms terug met de tram maar vaak ook lopend weer naar de Nassaukade.

Als hij in de Kerklaan bij Albert Heijn buiten moet wachten heeft hij het naar zijn zin, want iedereen kent hem daar bij naam.

Nora Groot

BUURTRESTAURANT BATELAAN

Beste buurtgenoot,

Ook in het tweede kwartaal 2020 is er genoeg gezelligheid aan de Haagweg 171 bij Batelaan Culinaire. Graag breng ik u op de hoogte van het culinaire rooster:

In april 3 vrijdagen Table d' Hote 3/4,17/4 en 24/4

Ook aanschuijftafel op 1 mei, 15 mei, 29 mei, 12 en 26 juni

Kosten €37,50 p.p. amuses, aperitief, 3 gangen, koffie met lekkers.

Op zondag 27 maart organiseer ik samen met een importeur van Spaanse kwaliteitswijnen een wijnproeverij met diner met als Thema "Tapas en de wijnen van Jumilla"

Start 16,00 uur tot 20,00 uur kosten € 60,- per persoon

Reserveren op 0634003224 of peterbatelaan@kpnmail.nl

Bier en Braadfestival

Op zondag 21 juni wordt de Binckhaven voor de 5e keer omgetoverd voor alle stoere mannen, vaders en gezinnen tot een festival vol braadsels, Kompaan-bier, stoere-mannenmarkt en live muziek.

Organisator Susan Veninga: "Vaderdag is dé dag om je vader in het zonnetje te zetten. Veel vaders vinden het enorm leuk om deze dag met een biertje, goede muziek en een goed stuk vlees door te brengen, mét het gezin."

- Zondag 21 juni 2020, 12:00 tot 20:00 uur
- Toegang: gratis
- Kindvriendelijk
- Binckhaven, Saturnusstraat 55, Den Haag
- Stoerste festival van Den Haag

Kom braden, bieren en vaderdag vieren!

TROTSE BEWONER VAN HET POSTKANTOOR

HOOGENRAAD

N V M M A K E L A A R S

MAKELAARS SINDS 1903

HAAGWEG 177 RIJSWIJK 070 399 36 34 WWW.HOOGENRAAD.NL

Mag ik uw huidprobleem oplossen?

WWW.SKINAID.NL

oedeem (vochtophoping) - acne of
onzuivere huid - nazorg bij kanker
pigmentvlekken - rode adertjes
litttekens - steelwratjes - kaalheid
overbeharing - verouderde huid

Koolmeesbericht

Hij staat jaarlijks in de top 5 van de tuinvogel-telling. Dan zou je denken dat hij zichzelf wel redt. Toch is dat niet het geval. De laatste jaren kwamen er steeds meer onrustbarende berichten over sterfte onder jonge koolmezen.

Koolmezen eten graag buxusmotten. Maar buxusminnaars grijpen veelal naar de gifspuit om die motten te bestrijden. Is er verband tussen deze bestrijdingsmiddelen en de koolmeesterfte? Waarschijnlijk is dat niet de enige oorzaak, vermoeden wetenschappers die dode koolmeesjongen onderzochten. Hoewel ze wel 26(!) verschillende soorten pesticiden in de lijfjes vonden. Een deel daarvan is afkomstig uit de bestrijdingsmiddelen tegen vlooien en teken waarmee we onze huisdieren behandelen.... Want vogels gebruiken honden- en kattenharen graag als nestelmateriaal. Dus: wie zijn hond buiten borstelt en de haren laat liggen en daarmee vogeltjes een plezier denkt te doen, werkt mee aan de koolmezensterfte. Verder zijn insecticiden (gif om insecten te doden), herbiciden (onkruidverdelgers) en fungiciden (schimmelbestrijders) in mezen-maagjes aangetroffen. Ook constateerde men veel 'illegale' middelen, waaronder het al in 1973 verboden DDT. Na bijna 50 jaar is het nog steeds aanwezig in de natuur. 'Dit toont aan hoe hardnekkig bestrijdingsmiddelen kunnen zijn en hoe nodig het is dat iedereen onmiddellijk stopt met het gebruiken van gif in de tuin,' zoals Vogelbescherming Nederland op zijn website concludeert. Last but not least: door de massale insectensterfte zijn er sowieso te weinig insecten om alle vogelmagen te vullen.

Dat zijn somber stemmende ontwikkelingen. Toch kunnen we koolmezen heel goed helpen. Dat verdienen ze. Want het blijken effectieve bestrijders van de eikenprocessierups. En in onze eigen tuinen kunnen we hún hulp ook prima gebruiken als luizeneters. Daarom planten en zaaien we bloemen waar insecten op af komen. Natuurlijk gebruiken we géén gif!

Honden – en kattenharen verdwijnen na een borstelbeurt in de vuilnisbak bij het restafval. Katten blijven 's nachts binnen – vooral in het broedseizoen – want het zijn vogelmoorde-naars nummer 1. We hangen nestkastjes op die vooral geschikt zijn voor koolmezen (en natuurlijk ook andere wanneer we meer vogels naar onze tuin willen lokken). We planten hagen waar ze bij gevaar veilig kunnen schuilen. Én we voeren ze bij. Dat kan gewoon het hele jaar door. Zo'n mezenfamilie in je tuin of op je balkon is bovendien een heel leuk gezicht. Oftewel, zoals Lizette de Koning (opgegroeid in Leeuwendael en geregeld bij vader Anton in de Princesseleaan op bezoek) in haar 'Koolmeesbericht'* verwoordt:

'Ik lust ook graag zaadjes

En vetbollen (dikke)

Om samen met Roodborst

en Specht aan te pikken.

Da's ook nog eens best

Een gezellig gezicht.

Fiet Fiet! Welbedankt!

Einde Koolmeesbericht.'

Leuk om zelf vogels in je directe omgeving te spotten! Zie je een kool-(of pimpel)mees in je tuin? Meld het dan op de website van Natuurlijk Delfland via www.knnv.nl/afdeling-delfland/jaar-thema-2020-natuurinclusief-soort-van-het-kwartaal

Barbara Schilperoord

*Gepubliceerd in de verzamelbundel 'Ik wou dat ik een vogel was' met 365 natuurgedichtjes, voor elke dag van het jaar.

Barbara en Fennah

GOEDE VOORNEMENS MAANDEN

**BEWEEG & TRAIN
JE GEZOND & FIT BIJ
FYSIOPRAKTIJK RIJSWIJK**

**GRATIS INTAKE • GEEN INSCHRIJFGELD
BEGELEIDING DOOR DE FYSIOTHERAPEUT**

 **NU OOK
SPINNING®**

 FYSIOPRAKTIJK RIJSWIJK

**WWW.FYSIOPRAKTIJKRIJSWIJK.NL
085-0220320 • GEESTBRUGKADE 35, RIJSWIJK**